

En ny samordnad miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocess (SOU 2024:98)

Remiss från Klimat- och näringslivsdepartementet
Remisstid den 15 juni 2025

Förslag till beslut

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i bilaga 1 till stadens promemoria.

Föredragande borgarrådet Åsa Lindhagen

Sammanfattning av ärendet

Klimat- och miljödepartementet har remitterat En ny samordnad miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocess (SOU 2024:98) till bland annat Stockholms stad för yttrande.

Miljötillståndsutredningens uppdrag har varit att se över och lämna förslag på hur tillståndsprövningen enligt miljöbalken kan förenklas och förkortas genom att göra prövningen mer flexibel, effektiv och förutsebar. Syftet med uppdraget har varit att säkra näringslivets konkurrenskraft, öka investeringsviljan och främja en effektiv industriell klimatomställning, vilket bidrar till att klimat- och miljömålen nås. Remissen finns att läsa i sin helhet på [regeringens hemsida](#).

Utredningen har lämnat ett omfattande betänkande med förslag på genomgripande förändringar av såväl bestämmelserna på miljöområdet som det nuvarande systemet för prövningar av miljötillstånd.

Staden berörs av förslagen genom den kommunala tillsynen över miljöbalken, som utförs av miljö- och hälsoskyddsnämnden. Hos stadens bolag och nämnder finns också verksamhetsutövarperspektivet representerat.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och Stockholms Stadshus AB.

Stockholms Stadshus AB har i sin tur remitterat vidare till dotterbolagen Stockholms Hamn AB och Stockholm Vatten och Avfall AB.

Stadsbyggnadsnämnden avstår från att besvara remissen.

Stadsledningskontoret avstyrker förslagen till ny samordnad miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocess i dess nuvarande form.

Exploateringsnämnden bedömer att införandet av en prövningsmyndighet som ansvarar för att lämna avgränsningsyttrande och införandet av tidsfrister för olika moment kan snabba på tillståndprocessen.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden avstyrker förslaget till en ny samordnad miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocess och lämnar detaljerade synpunkter på remissen, vilka redovisas i bilaga 1.

Stockholms Stadshus AB ser i grunden positivt på idén att skapa ett mer rättssäkert, transparent och effektivt system för miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocesser men betonar vikten av att genomförandet präglas av balans mellan effektivitet och kvalitet. Vidare understryker koncernen att ett enklare prövningssystem ställer högre krav på effektiv och likvärdig tillsyn samt att resurser måste tillföras tillsynsmyndigheterna i motsvarande grad.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Effektiva, rättssäkra och förutsägbara tillståndsprövningsprocesser är avgörande för att upprätthålla förtroendet för tillståndsprövningen. Förslaget innehåller dock brister. Det är svårt att utläsa vad som ligger till grund för utredningens olika bedömningar. Förslagen är inte tillräckligt underbyggda och utredningen har inte förmått leda i bevis att förslagen faktiskt kommer att medföra någon förkortning av den totala handläggningstiden. Bland annat föreslås att samråd senareläggas, trots att utredningen konstaterar fördelar med tidigt deltagande. Förändringen riskerar att leda till fördröjningar senare i processen, istället för att korta tillståndsprövningsprocesserna såsom var intentionen. Bland annat finns en uppenbar risk att antalet överklagandeprocesser kommer att öka när samrådsmöjligheterna begränsas, vilket kostar både tid och pengar.

Utredningens förslag har generellt inte föregåtts av avvägningar mot miljöskyddet, vilket är anmärkningsvärt. Exempelvis diskuteras inte hur förändringarna av miljöbedömnings- och prövningsprocessen, med kraftig begränsning av det tidiga deltagandet i samråd och korta tidsfrister för remissmyndigheter, kan påverka förutsättningarna att identifiera och lämna synpunkter. Det är allvarligt att ändringar inom miljöprövningen föreslås utan att överväga effekterna för miljöskyddet.

Många frågor som idag prövas i miljöprövningen och regleras i verksamheters tillstånd kommer i stället att behöva hanteras inom ramen för tillsynen. Det kommer att medföra ett ökat behov av tillsyn och ökad komplexitet för tillsynen. Förslagen riskerar också att leda till ökad osäkerhet om vad som är reglerat av verksamheternas tillstånd.

I övrigt hänvisar jag till vad som anförs i yttrandet i bilaga 1 att i huvudsak avstyrka utredningens förslag om en ny samordnad miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocess.

Stockholm den 28 maj 2025

Åsa Lindhagen

Bilagor

1. Bilaga 1, bilaga till Miljö- och hälsoskyddsnämndens yttrande, dnr KS 2025/208-10.1
2. Remiss – En ny samordnad miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocess (SOU 2024:98) del 1, dnr KS 2025/208-1.1
3. Remiss – En ny samordnad miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocess (SOU 2024:98) del 2, dnr KS 2025/208-1.2
4. Remiss – En ny samordnad miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocess (SOU 2024:98) del 3, , dnr KS 2025/208-1.3

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation av Linnéa Vinge (SD) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Kommunstyrelsen besvarar remissen med Sverigedemokraternas utlåtande.
2. Därutöver anföra följande:

Klimat- och miljödepartementet har remitterat En ny samordnad miljöbedömnings och tillståndsprövningsprocess (SOU 2024:98) till bland annat Stockholms stad för yttrande. Miljötillståndsutredningens uppdrag har varit att se över och lämna förslag på hur tillståndsprövningen enligt miljöbalken kan förenklas och förkortas genom att göra prövningen mer flexibel, effektiv och förutsebar. Syftet med uppdraget har varit att säkra näringslivets konkurrenskraft, öka investeringsviljan och främja en effektiv industriell klimatomställning, vilket bidrar till att klimat- och miljömålen nås

Sverigedemokraterna välkomnar remissens förslag och förespråkar att stockholm ställer sig bakom dessa i sin helhet.

Ärendet

Miljötillståndsutredningens uppdrag har varit att se över och lämna förslag på hur tillståndsprövningen enligt miljöbalken kan förenklas och förkortas genom att göra prövningen mer flexibel, effektiv och förutsebar. Syftet med uppdraget har varit att säkra näringslivets konkurrenskraft, öka investeringsviljan och främja en effektiv industriell klimatomställning, vilket bidrar till att klimat- och miljömålen nås.

Miljötillståndsutredningen bedömer att det finns flera utmaningar med dagens tillståndsprövningsprocess och att regelverket är komplicerat och svårtillämpat. Utredningen anser att det finns en omotiverad skillnad i regelverk och prövningsprocess för vattenverksamhet och annan verksamhet. Krav på tillstånd enligt det svenska regelverket överensstämmer inte heller alltid med kraven inom EU-rätten med innebörden att dessa ibland är för höga, ibland för låga. Prövningsprocessen är inte incitamentsstyrd och stödjer inte ett effektivt och ändamålsenligt agerande av de inblandade aktörerna, vilket leder till en mindre förutsägbar och tidsmässigt mer utdragen process. Ansvarsfördelningen mellan involverade myndigheter är vidare splittrad och otydlig vilket gör prövningen ineffektiv.

Miljötillståndsutredningens förslag

Utredningen har lämnat ett omfattande betänkande med förslag på genomgripande förändringar av såväl bestämmelserna på miljöområdet som det nuvarande systemet för prövningar av miljötillstånd.

Ny samlad miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocess

Miljötillståndsutredningen föreslår en ny samordnad miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocess. Nuvarande krav på undersökningssamråd och avgränsningssamråd som i dag sker innan och separat från tillståndsprövningen tas bort, men får fortsatt genomföras på frivillig basis. Utredningen föreslår även en ny samlad reglering om miljöprövning i miljöbalken och miljöprövningsförordningen, vilket medför tämligen omfattande författningsförändringar på miljöbalkens område och därtill hänvisande lagstiftning.

En ny prövningsmyndighet för hela processen

Miljötillståndsutredningen anser att ansökningar om miljötillstånd är förvaltningsärenden och att sådana inte bör prövas av mark- och miljödomstolarna som första instans. Utredningen föreslår i första hand att det ska inrättas en ny statlig förvaltningsmyndighet (miljöprövningsmyndigheten). I andra hand föreslås att uppgiften fördelas på sex länsstyrelser. Den nya myndigheten ska i utredningens förstahandsförslag ansvara för hela miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocessen i sådana ärenden som framgår av det nya 20 kapitlet miljöbalken, det vill säga både tillstånd till miljöfarlig verksamhet och till vattenverksamhet.

Miljöprövningsmyndighetens avgöranden ska kunna överklagas till mark- och miljödomstol och därefter till mark- och miljööverdomstolen.

Ny tillstånds-, gransknings-, anmälnings- och registreringsplikt av verksamheter och åtgärder

En ny utformning och omfattning av tillstånds- och anmälningsplikten föreslås. Den nya regleringen tar sin utgångspunkt i EU-rättens krav på förprovning av verksamheter och åtgärder. Nationella krav på förprovning genom miljöprovning bör endast ställas i undantagsfall om det finns särskilda skäl för detta, och krav på anmälan eller registrering till tillsynsmyndigheten endast om det behövs för att skydda människors hälsa eller miljön.

Generella föreskrifter med krav på verksamheter och åtgärder bör användas där det är möjligt för att minska behovet av i första hand krav på anmälan för verksamheter och åtgärder.

Två spår för förprovning av verksamheter och åtgärder

Miljöbedömningen av verksamheter och åtgärder föreslås ske i två spår: - miljötillståndsspåret, för verksamheter eller åtgärder som i EU-lagstiftningen bedömts ha betydande miljöpåverkan, som resulterar i beslut om miljötillstånd, eller - granskningsspåret, för de verksamheter eller åtgärder vars påverkan på miljön behöver bedömas från fall till fall, som ger beslut om igångsättningsbesked. Miljötillståndsspåret är en förenklad variant av den tillståndsprocess som gäller idag medan granskningsspåret är en ny och enklare process för tillståndsprövning. Granskningsspåret ska som huvudregel gälla även för ändringar av verksamheter och omprövningar av tillståndsvillkor, oavsett vilken tillståndsförhållande som det ursprungliga tillståndet har. Om ändringen i sig är tillståndspliktig krävs dock miljötillstånd (miljötillståndsspåret). Båda tillståndstyperna har rättskraft. Om granskningsspåret utmynnar i att betydande miljöpåverkan inte kan antas bör tillstånd (kallat igångsättningsbesked) ges direkt, förutsatt att även övriga förutsättningar för tillstånd är uppfyllda. Om det däremot bedöms att betydande miljöpåverkan kan antas, ska ansökan om miljötillstånd ges in och ärendet fortsatt hanteras i den ordningen.

Ändrade begrepp

Begreppet ”miljöfarlig verksamhet” föreslås ersättas med ”miljöpåverkande verksamhet”. ”Bästa möjliga teknik” föreslås ersättas med ”bästa tillgängliga teknik”.

Myndigheternas talerätt och rätt att initiera ärenden enligt miljöbalken begränsas. De statliga myndigheternas talerätt föreslås avgränsas. Kommunernas talerätt lämnas oförändrad. Rätten att initiera ärenden om ändringar och omprövningar inom miljöbalken kopplas till tillsynsmyndigheterna.

Ikraftträdande

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2028.

Konsekvenser för kommuner

Miljötillståndsutredningen bedömer att förslagen i betänkandet kan påverka den kommunala självstyrelsen något. Förslagen påverkar uppgiftsfördelningen mellan staten och kommunsektorn. Den

administrativa bördan för kommunsektorn som helhet påverkas. Utredningen bedömer att förändringen av prövningsnivån för vissa verksamheter från anmälnings- till tillstånds- eller granskningsplikt i viss mån kan frigöra vissa resurser som kan användas till att utveckla andra delar av tillsynen.

Förslagen om tidsfrister och tidplan kan förväntas påverka kommunernas arbetsformer. Ärenden av större vikt eller av principiell karaktär måste beslutas av nämnd. Tidplanen kommer medföra ökad förutsebarhet och möjligheter för kommunen att planera sin verksamhet, bedömer utredningen. Utredningen föreslår vidare att kommunerna kan lägga in extra nämndmöte under sommaren eller delegera vissa beslut till tjänstemän eller till nämndens ordförande för att tillgodose tidsfristerna.

Utredningen föreslår att endast tillsynsmyndigheter ska kunna ansöka om omprövning av en verksamhet, dels för att undvika att frågor om omprövning tynger ärenden om ändring av en verksamhet, dels för att ett arbete med omprövning av omoderna eller otillräckliga tillstånd ska komma igång. Samtliga tillsynsmyndigheter ska under perioden 2023–2025 kartlägga gällande tillstånd samt bedöma för vilka verksamheter det finns behov av att vidta åtgärder för att verksamheterna ska ha aktuella miljötillstånd och vilka åtgärder som är lämpliga. Utredningen anser att kostnaden för ansökan om omprövning bör finansieras av den kommunala tillsynsavgiften.

Remissammanställningen

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och Stockholms Stadshus AB. Stockholms Stadshus AB har i sin tur remitterat vidare till dotterbolagen Stockholms Hamn AB och Stockholm Vatten och Avfall AB.

Stadsbyggnadsnämnden avstår från att besvara remissen.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 7 maj 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Stockholms stad berörs av förslagen genom den kommunala tillsynen över miljöbalken, som utförs av miljö- och hälsoskyddsnämnden. Hos stadens bolag och nämnder finns också verksamhetsutövarperspektivet representerat, exempelvis i

samband med stadsutveckling och genom kommunkoncernens bolag Stockholm Vatten och Avfall AB och Stockholms Hamnar AB.

Stadsledningskontoret anser att utredningens ambitioner är vällovliga. Det finns enligt kontorets mening ett behov av att skapa en mer effektiv, rättssäker och förutsebar ordning för prövning av miljöpåverkande verksamheter. Staden har genom sina verksamheter inom bland annat avfallshantering, vattenförsörjning, hamnlogistik, energi och digital infrastruktur ett intresse av att tillståndsprocesser fungerar väl. Kontoret delar Stadshus ABs synpunkter att stadens bolag som verkar inom dessa områden ansvarar för samhällsviktiga funktioner som kräver långsiktiga investeringar, ofta med betydande miljöpåverkan, vilket i sin tur ställer höga krav på en rättssäker och förutsebar tillståndsprövning.

Mot bakgrund av detta lämnas flera bra förslag som att miljöfarlig verksamhet och vattenverksamhet prövas i samma ordning, att miljöprövningen digitaliseras, att ansvaret för att hämta in utredning i en omprövningsprocess i större omfattning hamnar hos prövningsmyndigheten, samt att rättskraftens omfattning begränsas till sådant som är uttryckligen reglerat i tillståndet. Dessa förslag är dock en del av en helhet som stadsledningskontoret inte kan ställa sig bakom. Kontoret befarar att det samlade förslaget, tvärt emot sitt syfte istället kan leda till ökad resursåtgång för såväl myndigheter som verksamhetsutövare, tillsammans med långa överklagandeprocesser.

Effektivisering av miljöprövningen har återkommande varit föremål för utredning, inte minst det senaste decenniet och det som nu föreslås är ett helt nytt system. Miljö- och hälsoskyddsnämnden som innehar hög sakkunskap och lång erfarenhet gällande kommunal tillsyn på miljöbalkens område har studerat utredningens förslag noggrant. Stadsledningskontoret delar nämndens uppfattning att för att det ska vara motiverat att överge ett befintligt system för ett nytt krävs det att reformen också kan antas leda till de förbättringar som den syftar till och att dessa förbättringar står i proportion till kostnaden, tidsutdräkten och arbetsinsatsen för att få det nya systemet på plats. Stadsledningskontoret anser inte att så är fallet i det aktuella betänkandet.

Förslagen om en sammanhållen miljöbedömningsprocess och tillståndsprocess samt en ny organisation för förstainstansprövningarna är inte tillräckligt underbyggda och motiverade. Utredningen har inte heller undersökt om förändringarna av miljöprövningen skulle kunna genomföras inom ramen för den befintliga ordningen. Både stadens tillsynsmyndighet och Stockholm Vatten och Avfall AB som bedriver tillståndspliktig verksamhet har framhållit att de ser det som problematiskt att samrådet senareläggs trots att fördelarna med tidigt deltagande av berörda sakägare är allmänt kända.

Förslagen kommer sannolikt inte att medföra lägre kostnader, vare sig för det allmänna eller för verksamhetsutövarna. Ett sådant exempel utgör den förändrade tillståndsprocessen. Här lämnas ett förslag utifrån utredningsdirektivens snäva ramar som innebär att flera frågor rörande verksamhetens miljöpåverkan och behov av försiktighetsmått inte hanteras i processen. Detta innebär i sin tur att en

verksamhetsutövare kommer att behöva räkna med att tillsynsmyndigheten sedan ställer ytterligare krav på kompletterande åtgärder med tillkommande kostnader. Ett annat exempel är de föreslagna tidsfristerna som är kortare i början av processen trots att utredningen själva konstaterar att de längsta handläggningstiderna ofta beror på att det sent i processen upptäckts större brister i ansökan eller behov av ytterligare utredningar. En orimligt snäv tidsfrist i början av processen riskerar inte att avhjälpa detta utan riskerar snarare att minska kvaliteten på besluten och yttrandena i det skedet.

Att det mycket mångordiga betänkandet brister i källhänvisning och att det på sina ställen är svårt att avgöra om det handlar om en välgrundad slutsats, ett antagande eller mer allmän observation är problematiskt. Inkomna synpunkter och önskemål tenderar att hanteras som argument i sig för förslagen, utan att ha föregåtts av någon närmare analys av om synpunkterna är riktiga och relevanta och vilken bäring de har på målsättningen att uppnå en mer effektiv eller förutsägbar miljöprövning.

Stadsledningskontoret avstyrker sammantaget förslagen till ny samordnad miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocess i dess nuvarande form. För mer ingående synpunkter hänvisar kontoret till det yttrande som miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutat om på sammanträde den 22 april §14, dnr 2025-3398.

Exploateringsnämnden

Exploateringsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 24 april 2024 följande

1. Exploateringsnämnden beslutar att godkänna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Exploateringsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande daterat den 27 mars 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Exploateringskontoret anser att det är väl befogat att samordna miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocessen samt att ändringar görs för att anpassa svensk lagstiftning till EU-rätten.

Exploateringsnämndens verksamhet berörs av förslaget i relativt begränsad omfattning och då i fall när nämnden söker tillstånd för exempelvis vattenverksamhet. Nämnden berörs indirekt av förslaget i de fall då byggaktörers verksamheter är tillståndspliktiga.

Inrättandet av en förvaltningsmyndighet som prövningsmyndighet i första instans istället för domstol, kan ge förbättrade förutsättningar för en flexibel och effektiv handläggning. En prövningsorganisation skulle troligen också innebära en mer enhetlig regeltolkning.

Exploateringskontoret bedömer att nämndens potentiella tillståndsärenden kommer att hanteras i miljötillståndsspåret, t.ex. tillstånd för utfyllnad. Det föreslagna miljötillståndsspåret föreslås förenklas och effektiviseras jämfört med dagens prövning genom att mer ansvar läggs på prövningsmyndigheten, bl.a. genom att myndigheten ska lämna ett avgränsningsyttrande samt genom införandet av tidsfrister för olika moment. Exploateringskontoret bedömer att förslaget borde kunna leda till reella tidsvinster i tillståndsprocessen.

Även ett enklare tillståndsförfarande för ändringar av verksamheter och omprövning av tillstånd bedöms som positivt eftersom det skulle kunna främja teknikutveckling.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 22 april 2025 följande.

1) Anta förvaltningens förslag till yttrande i bilaga 1 som svar på remissen och därigenom

i) Principiellt tillstyrka förslagen

- att miljöfarlig verksamhet och vattenverksamhet prövas i samma ordning,
- att miljöprövningen digitaliseras,
- att ansvaret för att hämta in utredning i en omprövningsprocess i större omfattning hamnar hos prövningsmyndigheten, samt
- att rättskraftens omfattning begränsas till sådant som är uttryckligen reglerat i tillståndet.

ii) I övrigt avstyrka förslaget till en ny samordnad miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocess

2) Hemställa att Kommunstyrelsen bilägger yttrandet i bilaga 1 i sitt remissvar till regeringskansliet.

3) Justera beslutet omedelbart.

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 1 april 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Som konstaterats i inledningen av detta tjänsteutlåtande är det fråga om en omfattande remiss med många genomgripande och detaljerade förslag. Med hänsyn till detta har det inte funnits möjlighet att kommentera och lämna synpunkter på alla utredningens förslag i detalj. Det gäller i synnerhet utredningens författningsförslag. Förvaltningen har därför fokuserat på det övergripande förslaget om ny sammanhållen miljöbedömnings- och tillståndsprocess samt de specifika förslag och konsekvenser som i störst utsträckning påverkar nämnden i egenskap av remiss- och

tillsynsmyndighet. Trots det är det ett förhållandevis omfattande yttrande som förvaltningen föreslår att nämnden ska lämna som svar på remissen.

Mot denna bakgrund, och för att ge en överblick av förvaltningens övergripande synpunkter och förslag, lämnas därför i detta tjänsteutlåtande endast en översiktlig sammanfattning av förvaltningens inställning till det remitterade förslaget. En fullständig redogörelse av synpunkterna på förslagen och skälen för dessa finns i förvaltningens förslag till yttrande i bilaga 1. Eftersom yttrandet i bilaga 1 utgör kärnan i remissvaret föreslår förvaltningen att nämnden ska hemställa att kommunstyrelsen bilägger bilaga 1 till nämndens beslut till stadens remissvar till regeringskansliet.

Det finns behov av att effektivisera miljöprövningen

Frågan om hur miljöprövningen kan effektiviseras har återkommande varit föremål för utredning, inte minst det senaste decenniet. Förvaltningen anser att det är angeläget att säkerställa att miljöprövningen är effektiv och välkomnar förändringar som innebär att regelverket och processen blir mer kostnadseffektiva och ändamålsenliga. Flera av de förslag som utredning lämnar bedömer förvaltningen kan bidra till en mer logisk och effektiv miljöprövning, och ställer sig därför positiv till dem, i enlighet med som framgår av förvaltningens förslag till beslut.

Så som förslagen är strukturerade och formulerade i betänkandet är de emellertid beroende av att övriga förslag som utredningen lämnar genomförs. Eftersom förvaltningen inte anser att utredningens förslag till ny miljöbedömningsprocess bör genomföras behöver sålunda de förslag som förvaltningen ovan ställer sig bakom omarbetas för att passa in i det befintliga systemet och regelverket.

Förvaltningen anser att det även finns ytterligare uppenbara effektiviseringsreformer som skulle spara både tid och kostnader för såväl verksamhetsutövare som staten och kommunala tillsynsmyndigheter men som utredningen inte har adresserat. Som exempel kan nämnas att ta bort länsstyrelsen som överprövande myndighet av kommunala tillsynsbeslut och därigenom minska antalet instanser för överprövning från fyra till tre.

Utredningens förslag är inte tillräckligt underbyggda och vilar på bristfälliga bedömningar

Som anförts ovan är det omfattande och genomgripande förändringar av den svenska miljötillståndsprcessen som föreslås. Det föreslås inrättas en helt ny prövningsmyndighet och processen för prövningen av miljötillstånd ändras i grunden. De ökade kostnaderna för utredningens förslag, efter avräknade besparingar, uppskattas till mellan 100 och 200 miljoner kronor per år. Motiven till de föreslagna förändringarna är att åstadkomma en enklare och mer effektiv miljöprövning som både ska gå snabbare och vara mindre kostsam för företagen, samtidigt som miljöskyddet inte ska minska.

Det finns inte något självändamål i att behålla en viss process eller ett visst regelverk. Om ett etablerat system leder till ett suboptimalt utfall eller en oönskad avvägning mellan olika intressen är det rimligt och ibland till och med nödvändigt att ändra hela

eller delar av systemet. Men på motsvarande sätt finns det inte heller något självändamål i att överge en viss process eller ett visst regelverk bara för att processen eller regelverket inte är perfekt. För att det ska vara motiverat att överge ett befintligt system för ett nytt krävs det att reformen också kan antas leda till de förbättringar som den syftar till och att dessa förbättringar står i proportion till kostnaden, tiden och arbetsinsatsen för att få det nya systemet på plats.

Förvaltningen konstaterar till att börja med att det vid upprepade tillfällen i betänkandet framhålls att majoriteten av miljöprövningsärendena idag håller sig inom rimlig handläggningstid, medan endast en mindre del av prövningarna drar ut på tiden. Syftet med förändringarna är därför att ”kapa topparna”, det vill säga undvika att vissa mål och ärenden tar mycket lång tid att handlägga. Redan här anser förvaltningen att behovet av så stora förändringar som nu föreslås kan ifrågasättas. Reformen framstår som både allt för omfattande och allt för kostsam med hänsyn till de problem som man vill lösa och de effekter som man vill uppnå.

Genomgående i betänkandet är det svårt att utläsa vad som ligger till grund för utredningens bedömningar. Stundtals förefaller bedömningarna dessutom utgå från en delvis felaktig bild av gällande regelverk och en bristande förståelse för miljöprövningen. Det finns också skäl att ifrågasätta flera av de antaganden som utredningen har gjort och därvid lagt till grund för sina förslag. De positiva effekterna framstår i flera avseenden som överskattade och de nya utmaningar som förändringarna medför är antingen underskattade eller okommenterade. Sammantaget anser förvaltningen att de två centrala förslagen om en ny sammanhållen miljöbedömningsprocess och tillståndsprocess respektive en ny organisation för miljöprövningar inte är tillräckligt underbyggda och motiverade för att kunna genomföras.

Förvaltningen har också ett flertal invändningar mot de föreslagna ändringarna i miljöbedömningsprocessen i sak. Som exempel kan nämnas att förslagen att anpassa tillståndsprövningen efter EU-rätten förefaller utgå från en delvis felaktig uppfattning om vad den aktuella EU-lagstiftningen syftar till att reglera. Ytterligare ett exempel är förslaget att senarelägga samrådet, trots att utredningen själv konstaterat fördelarna med tidigt deltagande. Förslaget kommer enligt förvaltningens bedömning inte bidra till en snabbare och mindre kostsam process, utan tvärt om riskera att orsaka nya fördröjningar och ökade kostnader senare i processen. Förvaltningen anser inte heller att förslagen om tidsfrister är realistiska eftersom de dels inte tar hänsyn till skillnaden i omfattning och komplexitet i olika typer av verksamheter, dels inte möjliggör för en meningsfull behandling av tillståndsärendena hos remissmyndigheterna. De föreslagna tidsfristerna kan avslutningsvis inte anses förenliga med kommunallagens bestämmelser, eftersom de skulle förhindra för nämndens ledamöter att besluta om remissyttranden i prövningar av större vikt eller principiell beskaffenhet.

Miljöskyddssyftet saknas i utredningen

Syftet med utredningen uppges vara att uppnå en mer effektiv miljöprövning utan påverkan på miljöskyddet. Trots det uppfattar förvaltningen att utredningens bedömningar och förslag generellt inte har föregåtts av avvägningar mot miljöskyddet, vilket är anmärkningsvärt. Exempelvis diskuteras inte hur förändringarna av miljöbedömnings- och prövningsprocessen, med kraftig begränsning av det tidiga deltagandet i samråd och korta tidsfrister för remissmyndigheter och allmänhet, kan komma att påverka förutsättningarna att identifiera och i behövlig omfattning lämna synpunkter på möjlig påverkan på omgivningen. Förvaltningen anser inte att det kan anses ändamålsenligt att föreslå ändringar inom miljöprövningen utan att överväga effekterna för den centrala utgångspunkten för lagstiftningen, nämligen miljöskyddet.

Konsekvenser för den kommunala tillsynen

Utöver att utredningens förslag om slopade samråd och förkortade remisstider i miljöprövningen skulle få långtgående konsekvenser för nämnden i egenskap av remissmyndighet, får förslagen även konsekvenser för nämnden i egenskap av tillsynsmyndighet. Utredningens förslag innebär att många frågor som idag prövas i miljöprövningen och regleras i verksamhetens tillstånd i stället kommer att behöva hanteras inom ramen för tillsynen. Det kommer medföra både ett ökat behov av tillsyn av tillståndsgivna verksamheter och en ökad komplexitet i de frågor som behöver hanteras inom ramen för tillsynen. Förslagen riskerar också leda till att osäkerheten kring vad som är reglerat av verksamheternas tillstånd ökar. Sammantaget ser förvaltningen en uppenbar risk att antalet överklagandeprocesser till följd av tillsynsbeslut kommer att öka med utredningens förslag, vilket kostar såväl verksamheterna som det allmänna resurser. För verksamheternas del innebär det att den slutliga regleringen av verksamheten kan komma att dröja ännu mer än idag, även om det inte syns på utfallet av själva miljöprövningen.

Förvaltningen föreslår att nämnden ska avstyrka utredningens förslag om en ny samordnad miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocess

Förvaltningen anser sammanfattningsvis att de remitterade förslagen inte är tillräckligt underbyggda och motiverade och att Miljötillståndsutredningen inte har förmått leda i bevis att det föreslagna huvudalternativet, med en ny miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocess och en ny prövningsmyndighet, verkligen kommer att medföra någon egentlig förkortning av den totala handläggningstiden. De förändringar som behövs för att undanröja de oönskade topparna i miljöprövningen som utredningen har identifierat bör enligt förvaltningens uppfattning i stället kunna göras genom mer riktade förenklingar och justeringar inom ramen för befintligt system. Därigenom skulle motsvarande nytta kunna åstadkommas utan att inrätta en ny myndighet och genomföra en obehövlig och obefogat kostsam reform av prövningssystemet som helhet. En reform som enligt förvaltningens bedömning dessutom riskerar leda till en mindre förutsägbar och effektiv process för såväl företagen som myndigheterna.

Förvaltningens slutsats överensstämmer i allt väsentligt med den som mark- och miljödomstolarnas expert i utredningen, det tekniska rådet Carl-Philip Jönsson, ger uttryck för i sitt särskilda yttrande till betänkandet. Jönsson riktar omfattande kritik mot utredningens bedömningar och överväganden och framhåller att den nya tillståndsmyndigheten kommer behöva fatta fler beslut under handläggningen och hantera fler samråd, remisser och kungörelser än vad länsstyrelsen som samrådsmyndighet och tillståndsmyndigheterna tillsammans gör i dag. Sammantaget är det, enligt Jönsson, inte visat att utredningens förslag kommer att leda till en mer effektiv, flexibel och förutsägbar miljötillståndsprövning. Förvaltningen ansluter sig till denna bedömning.

Med hänsyn till det ovan sagda föreslår alltså förvaltningen att nämnden ska anta förvaltningens förslag till yttrande i bilaga 1 och därigenom i allt väsentligt avstyrka utredningens förslag om en ny samordnad miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocess.

Stockholms Stadshus AB

Stockholms Stadshus AB:s yttrande daterat den 12 november 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Koncernledningen ser positivt på utredningens ambition att genom en samlad reform av miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocessen skapa en mer effektiv, rättssäker och förutsebar ordning för prövning av miljöpåverkande verksamheter. I egenskap av moderbolag till ett flertal kommunala bolag med verksamhet inom bland annat avfallshantering, vattenförsörjning, hamnlogistik, energi och digital infrastruktur har koncernledningen ett övergripande intresse av att tillståndsprövningsprocesser fungerar väl. De bolag som verkar inom dessa områden ansvarar för samhällsviktiga funktioner som kräver långsiktiga investeringar, ofta med betydande miljöpåverkan, vilket i sin tur ställer höga krav på en rättssäker och förutsebar tillståndsprövning. Utredningens förslag om att samla bestämmelser om miljöprövning i ett nytt 20:e kapitel i miljöbalken och att samtidigt införa en ny nationell miljöprövningsmyndighet bedöms som ett konstruktivt steg mot ett mer sammanhållet och system. Det är dock av stor vikt att denna nya myndighet inte enbart utformas utifrån en geografisk logik utan också ges mandat och förmåga att organisera arbetet utifrån branschspecifika behov. En välfungerande miljöprövningsmyndighet måste kunna hantera komplexa och tekniskt avancerade ärenden, vilket förutsätter att kompetens samlas och förvaltas effektivt. Koncernledningen vill därför särskilt betona vikten av att det utvecklas metoder för erfarenhetsöverföring och samverkan över regiongränserna inom den nya myndigheten. Det föreslagna införandet av en fyrgradig prövningsstruktur kan i förlängningen bidra till en mer proportionerlig prövning, där mindre verksamheter inte behöver underkastas samma krav som storskaliga anläggningar. Samtidigt ser koncernledningen behov av tydligare definitioner och vägledning vad gäller hur olika typer av verksamheter ska klassificeras. Särskilt gäller detta inom områden som

avfallshantering, vattenverksamhet och hamnlogistik, där provningsnivåerna kan få stor påverkan på tidsåtgång, kostnader och investeringars genomförbarhet. Det är av största vikt att verksamhetsutövare ges tillräcklig tid och tydlig information inför eventuella omklassificeringar, så att nödvändiga anpassningar kan genomföras utan att verksamheten eller miljömålen riskeras. Tidsfrister och processregler är ett efterfrågat inslag som har potential att avsevärt förbättra förutsägbarheten i tillståndsärenden. Dock bör dessa inte bli så styrande att de hindrar gedigna och rättssäkra bedömningar. Ett ensidigt fokus på korta handläggningstider kan slå fel om det innebär att viktiga analyser inte hinner färdigställas eller att allmänhetens och remissinstansers synpunkter inte hinner beaktas. Det är också viktigt att processansvaret tydliggörs och att det inte läggs ett oproportionerligt stort ansvar på verksamhetsutövaren att driva processen framåt, utan att myndigheten har en aktiv roll i att samordna och vägleda. En annan aspekt som koncernledningen vill lyfta gäller samrådsförfarandet. Flera av koncernens bolag verkar nära invånare och andra intressenter i staden, vilket gör det särskilt angeläget att det fortsatta förtroendet för processen upprätthålls. Ett effektivt samråd med allmänheten och andra berörda aktörer är en grundläggande del av den demokratiska legitimiteten i tillståndprocesser. Om samrådet genomförs bristfälligt, eller om det riskerar att hastas igenom på grund av snäva tidsramar, kan detta skada både förtroende och kvalitet i prövningen. Det är därför viktigt att processens snabbhet inte sker på bekostnad av öppenhet och medinflytande. Koncernledningen tillstyrker även utredningens förslag att begreppet "miljöfarlig verksamhet" ersätts med "miljöpåverkande verksamhet". Den föreslagna förändringen bedöms vara mer ändamålsenlig och mer i linje med verksamheter som syftar till att främja hållbarhet, men som trots detta har viss miljöpåverkan. Det är dock avgörande att Sid. 5 (5) denna förändring genomförs konsekvent i all relevant lagstiftning, så att onödiga begreppsförvirring undviks. Utifrån ett koncernövergripande perspektiv vill Stockholms Stadshus AB även betona vikten av att tillsynsmyndigheterna tillförs tillräckliga resurser i takt med att nya förenklade tillståndsförfaranden införs. En mer flexibel och effektiv prövning förutsätter en stark och välfungerande tillsyn som kan säkerställa att lagstiftningens syften uppnås i praktiken. Denna balans är särskilt viktig när lagstiftningen öppnar för mer differentierade krav beroende på verksamhetens omfattning och miljöpåverkan. Slutligen vill koncernledningen framhålla att även andra bolag inom Stockholms Stadshus-koncernen, exempelvis inom energisektorn, påverkas av tillståndprocessernas struktur och effektivitet. De föreslagna förändringarna bör därför ses i ljuset av hela kommunsektorns behov att på ett rättssäkert sätt kunna ställa om sin verksamhet i enlighet med klimatmål, tillväxtbehov och försörjningstrygghet.

Underremisser

Stockholms Hamn AB

Utredningen har gjort en gedigen och ambitiös genomgång av dagens regelverk och dess utmaningar sammanfattas som svåröverblickbart, svårförståeligt och svårtillämpade. Utredningen föreslår flera genomgripande förändringar där ambitionen är att skapa en tillståndsprövningsprocess, en organisation för tillståndsprövning och en tillståndsplikt för verksamheter och åtgärder som är så enkla, effektiva, förutsägbara och ändamålsenliga som möjligt. Samtidigt ska processen hålla hög kvalitet, vara rättssäker och bidra i arbetet med att nå miljömålen, säkra näringslivets konkurrenskraft, öka investeringsviljan samt främja en effektiv industriell klimatomställning. Detta är en ambition som Bolaget välkomnar och ser som avgörande för en snabbare och mer utvecklingsinriktad miljöbedömningsprocess inte minst för samhällsviktig infrastruktur som hamnar. Bolaget önskar dock lyfta följande frågor och kommentarer; Då utredningens förslag är mycket omfattande är det fullt ut svårt att helt överblicka hur de föreslagna processerna kommer att fungera i praktiken. De olika momentens, stegens respektive beslutens innehåll och syften beskrivs övergripande och hur tillämpning av processtegen kommer att hanteras kommer påverka effektivitet och kvalitet. Huruvida de föreslagna tidsfristerna är relevanta eller ej är svårt utifrån utredningens formuleringar att bedöma och dess funktionalitet bör följas över tid. Hamnverksamhet kommer fortsatt vara tillståndspliktig verksamhet. Bolaget tolkar att förslaget innebär att de vattenverksamheter som är relevanta för hamnar och som tidigare enligt 11 kap. miljöbalken antingen varit tillståndspliktiga eller anmälningspliktiga blir alla granskningspliktiga. Om det vid en granskning av vattenverksamhet bedöms som betydande miljöpåverkan kan det leda till krav på tillstånd. Det uppfattas vidare att utredningen gör ”bedömningen att nuvarande undantag om att tillstånd eller anmälan inte behövs, om det är uppenbart att varken allmänna eller enskilda intressen skadas...” kan tas bort. En tolkning och uppfattning, om den är korrekt, skulle kunna innebära omotiverade hårda krav och även omständliga processer i meningen att alla vattenverksamheter i så fall skulle bli granskningspliktiga om förslaget träder i kraft innan det utretts av berörda myndigheter enligt avsnitt 14.18.3. Hamnar har behov av enkla och snabba åtgärder t ex underhåll m.m. för att säkra funktionaliteten i befintliga anläggningar. Sådana åtgärder behöver kunna genomföras relativt omgående utan långa processer. Många ansökningar hamnar genererar är en kombination av hamn- och vattenverksamhet och inte sällan därutöver även dispens för dumpning av muddermassor. Hur en sådan kombination av åtgärder kommer att hanteras effektivt och kombinerat i föreslagna processer behöver förtydligas. Bolaget har som exempel erfarenhet av att fått bekosta stora summor av motparters och myndigheters kostnader, då det har varit svårt att urskilja kostnader endast avseende vattenverksamhet. Det har också lett till att fler aktörer både kunnat och känt sig motiverade att driva process. Bolaget ser positivt på att det i det föreslagna regelverket tydligt framgår att sådan ersättning inte längre kommer vara möjlig. Bolaget har erfarenhet av flera ärenden med handläggningstider på över tio år och där det som utredningen själv benämner som ”kompletteringsträsket” tyvärr bekräftas existera. Exempel på det är till exempel lång skriftväxling som inte har förändrat något i sak utan endast varit ”bollande” av olika ståndpunkter. De tidsmässigt

utdragna processerna har även lett till att olika krav tillkommit alternativt återkommit under processens gång då frågor, fokus och ämnesområden har växlat över tid. Att det föreslås begränsningar i antalet så kallade kompletteringsrundor är således något som Bolaget ställer sig bakom. Utredningen konstaterar att omfattningen av tillståndsprövningen behöver bli tydligare vilket är positivt. Bolaget delar uppfattningen att det måste vara möjligt att förutse vilka frågor som ska hanteras i tillståndsprövningen och regleras i ett tillstånd respektive vilka frågor som i stället kan hanteras inom ramen för tillsynen. Det bör införas tydliga och ändamålsenliga processregler och krav på tidsplaner samt tidsfrister för vissa moment och beslut i syfte att öka förutsebarheten och effektiviteten inte minst för att minska behovet av återkommande kompletteringar. Att tidsfrister och krav på tidplaner införs är steg i rätt riktning och även en kreativ lösning som ”stoppa – klockan - bestämmelse” kan vara på sin plats. Det är dock viktigt att framhålla att det inte alltid enbart verksamhetsutövaren som inte har hållit tider utan även såväl myndigheter som prövningsinstanser. Bolaget efterfrågar därmed tydlighet om vad som händer då dessa inte håller utsatta tider. Av förslaget framgår att prövningsmyndigheten bör vara mer aktiv och effektiv i arbetet med att driva processen framåt samt se till att det finns utrymme för dialog. För att bidra till en effektiv process bör prövningsmyndigheten vara tillgänglig för att svara på frågor om exempelvis innebörden av gällande rätt, stegen i miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocessen, vad som brukar krävas av en viss verksamhet eller åtgärd och vilka omständigheter som kan påverka bedömningen med mera. Tydligt uppdrag kring vägledning står enligt Bolaget inte i motsatsställning till tillsynsrollen utan skulle bidra till en mer effektiv ärendehantering. Att föra dialog och att det finns möjligheter till muntliga sammanträden är insatser som Bolaget menar kan förbättra processen genom att rollerna nu föreslås bli tydligare och därmed att den nya föreslagna myndigheten verkligen kan vägleda sökanden. Av den anledningen anser Bolaget att det även bör övervägas att tidigarelägga det offentliga samrådet och möjlighet till syn. Alltför att skapa möjlighet till att i ett tidigt stadium skapa en förståelse för verksamheten och att även dessa synpunkter kan ligga till grund för en bedömning och avgränsning av ansökans innehåll. Bolaget anser annars risk för att synpunkter och kompletteringskrav kommer sent under processen. Att detaljeringsgraden i tillstånd/villkor föreslås begränsas och att de med fördel i stället kan hanteras genom tillsyn är positivt. Detta förutsätter dock, enligt Bolagets mening, en mer enhetlig tillsynsmyndighet med branschspecifik kompetens och förståelse. På så sätt skulle även en likhet av ställda krav över landet även i det hänseendet möjliggöras. Att tillstånd enligt miljöbalken i dess äldre lydelse i fortsättningen föreslås gälla som miljötillstånd meddelade med stöd av 20 kap. miljöbalken är positivt. Hamnar är en verksamhet av riksintresse och behöver ”tryggheten” i att fortsatt kunna bedriva verksamheten. Att det av förslaget framgår att det med fördel kan förenkla ändringar av villkor är positivt. Hamnar har av sin natur begränsade geografiska möjligheter, vilket inte andra samhällsfunktioner och bostäder har. Bolaget har erfarenhet av diskussioner avseende hur tillståndsgiven verksamhet enligt miljöbalken står sig gentemot detaljplaner och krav enligt plan- och bygglagen. Det hade därav varit

positivt om en genomgång och förtydligande även i det hänseendet kunnat ingå i tilläggsdirektivet. Utredningen föreslår att en ny prövningsmyndighet inrättas. Myndigheten föreslås få sex regionala kontor. Bolaget instämmer i att kännedom om och förståelse för verksamheten är överordnat regional närvaro. Vid regional uppdelning måste likabehandling och gemensam tillämpning utvecklas och säkerställas. Oavsett om man väljer att bedriva verksamheten vid ett kontor eller som förordat vid sex regionalkontor, så är det positivt att man framhåller de goda möjligheterna till samordning och kontorsöverskridande samarbeten t.ex. branschvis som kommer finnas vid den nya föreslagna myndigheten. I utredningen anges att alla tillsynsmyndigheter under perioden 2023–2025 ska kartlägga nu gällande miljötillstånd och göra en bedömning av vilka verksamheter som har tillstånd som kan behöva omprövas. Naturvårdsverket har tagit fram en mall för arbetet och en vägledning som stöd för tillsynsmyndigheternas arbete. Resultatet ska följas upp i den årliga tillsynsenkäten. Bolaget understryker vikten av att det handlar om att uppdatera och inte ompröva med omfattande processarbete som följd.

Stockholm Vatten och Avfall AB

Generella synpunkter Stockholm Vatten och Avfall stödjer utredningens förslag att ersätta begreppet "miljöfarlig verksamhet" med "miljöpåverkande verksamhet". Bolagets verksamhet, som omfattar avfallshantering, produktion och distribution av dricksvatten samt avleda och rena avloppsvatten, bidrar till positiva miljöeffekter snarare än negativa, även om den har en påverkan på miljön. Ändringen till begreppet "miljöpåverkande verksamhet" beskriver därmed bolagets verksamhet på ett mer rättvisande sätt. Bolaget vill poängtera vikten av att den terminologiska förändringen genomförs i alla relevanta lagar och förordningar. Om det tidigare begreppet "miljöfarlig verksamhet" kvarstår i vissa texter kan det ge intryck av att det finns olika typer av verksamheter med varierande risknivåer. Stockholm Vatten och Avfall ställer sig positivt till förslaget att en ny central miljöprövningsmyndighet ska hantera tillståndsprövningen. Samtidigt ser bolaget en risk för att det kan leda till längre handläggningstider i början, eftersom myndigheten behöver tid för att etablera rutiner och vägledning. Utredningen föreslår att nuvarande två nivåer av prövningsplikt för miljöfarlig verksamhet ersätts med fyra nivåer: tillståndsplikt, granskningsplikt, anmälningsplikt och registreringsplikt. Stockholm Vatten och Avfall anser att det är svårt att bedöma hur dessa nya nivåer kommer att påverka bolagets befintliga verksamheter, särskilt eftersom det saknas tydliga kriterier för hur avfallsverksamheter kommer att klassificeras inom den nya prövningsstrukturen. Om omklassning är nödvändig måste verksamhetsutövare ges tillräcklig tid för att genomföra erforderliga förändringar. Stockholm Vatten och Avfall ställer sig generellt positivt till att det införs en tidsfrist för handläggningstid, men vill samtidigt betona att det kan medföra risker. Bolaget ser positivt på att en tidsfrist ger ökad tydlighet för när ett beslut kan förväntas och medför förbättrade planeringsförutsättningar. Bolaget vill understryka att det är avgörande att en verksamhetsutövare får besked och tydliga riktlinjer i god tid innan lagändringar träder i kraft. Bolaget vill även belysa risken för att det förenklade

prövningsförfarandet kan få negativa konsekvenser då möjligheten att genomföra underbyggda utredningar både som verksamhetsutövare och som remissinstans begränsas om för kort tidsfrist införs. Verksamheter som idag omfattas av tillståndsplikt men enligt utredningens förslag ska omfattas av granskningsplikt får ett något förenklat prövningsförfarande till följd av en kortare tidsfrist. Det kan innebära att verksamheten kan påbörjas snabbare från det att ansökan lämnas in jämfört med idag. Det förenklade och uppsnabbade förfarandet kan dock leda till att VA-huvudmannen får kortare tid att yttra sig över vilka föreningar som kan tas emot till den allmänna VA-anläggningen. Bolaget poängterar att det kan krävas tidskrävande analyser för att påvisa eventuell negativ miljöpåverkan. Omvänt ser bolaget en risk i att ändringar, som skulle kunna ha en positiv inverkan på miljön, kan få avslag, då en tidspressad granskningsprocess gör att positiva effekter inte hinner utredas tillräckligt noggrant inom tidsfristen. Vidare vill bolaget understryka att verksamheter som idag omfattas av anmälningsplikt, men enligt utredningens förslag ska omfattas av granskningsplikt, riskerar att få en ökad prövningstid och behöva genomgå en mer komplicerad och tidsödande process än idag. Detta talar mot utredningens intention om en snabbare och mer förutsägbar prövningsprocess. 3(4) Det föreslås även att miljöprövningsmyndigheten i större utsträckning än idag ska ansvara för att samordna samråd med berörda parter, en uppgift som idag sköts av verksamheten/verksamhetsutövaren. Bolaget anser att det är viktigt allmänhetens synpunkter fortsatt omhändertas genom välfungerande samrådsprocesser och ser en risk att samrådsdelen får mindre utrymme i det uppsnabbade processförfarandet, vilket i förlängningen riskerar att urholka det förtroendet som finns mellan verksamhetsutövare och allmänheten. Stockholm Vatten och Avfall ställer sig positivt till att ändra begreppet till "bästa tillgängliga teknik" då detta förtydligar kravnivån jämfört med den tidigare skrivelsen "bästa möjliga teknik". Den tydligare definitionen kan bidra till ökad förutsägbarhet och därmed förbättra investeringsmöjligheterna för bra teknikval. Bolaget poängterar vikten av att tillsynsmyndighet ges tillräckliga resurser för att identifiera och upptäcka exempelvis problematiken kring ökad avfallsrelaterad brottslighet. Mot bakgrund av de föreslagna förenklade tillståndprocesserna anser Stockholm Vatten och Avfall att det blir än mer viktigt att stärka tillsynen för att säkerställa att regelverket efterlevs i praktiken. Specifika kommentarer med sidhänvisningar Bilaga 2, sid 105, 20 kap 12 § "Talerätt 12 § Naturvårdsverket ska, när det behövs, föra talan i ett ärende om miljöprövning för att tillvarata allmänna miljöintressen. Havs- och vattenmyndigheten ska, när det behövs, föra talan i ett ärende om miljöprövning för att tillvarata allmänna intressen som berör havs- eller vattenmiljö eller fiske. En länsstyrelse får föra talan i ett ärende om miljöprövning för att tillvarata miljöintressen och andra allmänna intressen inom länet. En kommun får föra talan i ett ärende om miljöprövning för att tillvarata miljöintressen och andra allmänna intressen inom kommunen." Kommentar: Bolaget vill i övrigt lämna som synpunkt att Statens geotekniska institut, SGI, ska ha talerätt vid miljöprövning för att tillvarata allmänna intressen som berör skred- och rasrisker, samt att SMHI ska ges möjlighet att föra talan i ett ärende om miljöprövning för att tillvarata allmänna intressen som berör risker kopplade till klimatförändringar. Bilaga

2, sid 132-133, 24 kap 3-4 § Kommentar: Tabellen nedan visar på ett inkonsekvent språkbruk som behöver ses över för att inte skapa otydlighet.

Tabell 1: Exempel på inkonsekvent språkbruk.

	Tidigare version	Ny version
Sid 132, 3 §, näst sista stycket	Mark- och miljödomstolen	Tillståndsmyndigheten
Sid 132, 4 § första stycket	mark- och miljödomstolen	prövningsmyndigheten
Sid 133, 4 § sista stycket	Domstolen	Myndigheten

Bilaga 2, sid 216, 1.23 Förslag till lag om ändring i lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet.

Kommentar:

I stycket 7 kap 2 § Saknas punkt 4 i nya versionen, eller så är det bara felnumrerat. Bolaget föreslår att detta ses över och att numreringen i den nya versionen korrigeras eller förtydligas så att det framgår om en punkt har utelämnats